

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 21078 ORGANITZACIÓ I RELACIONS LABORALS (6 crèdits)

DURADA: Primer semestre

CURS: Segon cicle (optativa)

CURS ACADÈMIC: 2003/2004

Professor: A. Martín Artiles. Curs: 2003-2004.

OBJECTIUS:

Conèixer la teoria i els conceptes de les relacions laborals. Estudiar les funcions de les actors socials al sistema de relacions laborals. Estudiar les mecanismes de regulació institucional del mercat laboral, les relacions de conflicte i negociació. Analitzar les relacions laborals a Catalunya, Espanya i Europa.

0. INTRODUCCIÓ.

Delimitació conceptual del objecte d'estudi.

1. PRIMERA PART. TEORÍA DE LES RELACIONS LABORALS.

1.1. Les relacions laborals als autors clàssics a finals del segle XIX: Marx, Durkheim i Weber.

1.2. L'emergència de la teoria als anys vint: Les escoles de Wisconsin, Relacions Humanes i Oxford.

1.3. Consolidació teòrica als 60: corrents estructuralista, funcionalista, marxista i neoweberiana. Teoria del neocorporatisme. La lògica de l'acció col·lectiva: Olson y Offe.

1.4. La perspectiva del interaccionisme: conflicte i negociació. Teories del conflicte. Les funcions del conflicte. Models històrics de conflicte. Conflicte industrial. Fases i processos de la negociació.

2. SEGONA PART. ELS ACTORS SOCIALS DE LES RELACIONS LABORALS.

2.1. Els sindicats: divisió del treball i sindicalisme. Tipologia organitzativa dels sindicats. Els sindicats i els modes d'acció. Les corrents ideològiques. Formes de representació. Model fordista, sindicalisme de masses i afiliació. Canvis en la classe treballadora: "crisi del sindicalisme de masses."

2.2. Les organitzacions empresarials. Les dues lògiques de l'acció empresarial: emprenedors i empleadors. Les funcions de les associacions empresarials. Estratègies empresarials i política.

2.3. L'Estat en les relacions laborals. Les funcions del estat: legitimació, integració i coordinació de les relacions laborals. La coordinació macroeconòmica. Estat del Benestar i corporatisme: construcció del consens i legitimació al capitalisme avançat.

2.4. Models de Relacions Laborals: a) El model de relacions laborals espanyol: elements bàsics del model. b) Models europeus de relacions laborals: llatí centre europeu i anglosaxó.

2.5. Les relacions laborals en l'Empresa: Política de Recursos Humans. Direcció de personal, Comitès d'Empresa, Seccions Sindicals. Estratègies de flexibilitat i polítiques de gestió laboral.

3. TERCERA PART. L'ACCIÓ COL·LECTIVA I LES RELACIONS DE TREBALL.

3.1. La negociació col·lectiva. Concepte, origen i estructura de la negociació col·lectiva en Espanya. Estratègies de negociació i les reformes

del mercat de treball: estat de la qüestió.

3.3. La negociació al àmbit de la política econòmica: La coordinació de la política d'ocupació. Crisi i límits de la política d'ocupació. La concertació social en Espanya. Política de rendes i política d'ocupació: pactes socials i la transició política a la democràcia a Espanya. Els pactes socials als noranta.

3.4. Conflictivitat laboral. Característiques i evolució de la conflictivitat laboral. Diferències per països. Noves formes de conflictivitat laboral.

3.5. Participació de les treballadors i els seus representants. Models en discussió: toyotisme versus democràcia industrial. Tendències en la participació directa i indirecta.

4. CONCLUSIONS: LES TRANSFORMACIONS DE LES RELACIONS LABORALS.

4.1. La teoria avui: de les relacions laborals a les relacions d'ocupació. La norma social de l'ocupació i la construcció del ordre social.

4.2. La gestió de recursos humans com a sistema.

4.3. Teories de la convergència i divergència

4.4. Institucionalisme avui.

BIBLIOGRAFIA.

- Agulló, E; Ovejero, A. (2001): Trabajo, individuo y sociedad. Madrid: Pirámide.
- Enterlman, R. (2002). Teorías del conflicto. Barcelona: Gedisa.
- Baglioni, g.; Crouch, c. (1992): Las relaciones laborales en Europa. Madrid: MTSS.
- Dunlop, J.T (1978): Sistemas de relaciones industriales. Barcelona: Península.
- Hyman, R. (1980): Relaciones Industriales: una introducción marxista. Madrid: H. Blume.
- Martín Artiles, A. (2002). Teorías sociológicas de las relaciones laborales. [A Blanch, J.M. y otros: Teoría de las relaciones laborales I. Barcelona: Edita UOC]. Veure també: <http://www.editorialuoc.com>
- Martín Artiles, A. (2002). Actores y modelos de relaciones laborales. [A Blanch, J.M. Teoría de las Relaciones Laborales II. Barcelona: UOC]
- Miguélez, F.; Prieto, C. (1999): Las relaciones de empleo en España. Madrid: Siglo XXI.
- Muñoz de Bustillo, R. (ED.2000): El estado del Bienestar en el cambio de Siglo. Madrid: Alianza.
- Ponti, Franc (2002). Los caminos de la negociación. Barcelona: Granica.
- Poole, Michael (1991): Teorías del sindicalismo. Madrid: MTSS.
- Poole, Michael (1993): Relaciones industriales. Modelos y orígenes de la diversidad nacional. Madrid: MTSS.
- Rodríguez, Jorge (2001). Capitalismo flexible y estado de Bienestar. Granada: Comares.
- Sisson, Keith; Martín Artiles, A. (2001): Pactos para el empleo y la competitividad. Madrid: CES.
- VV.AA (2000): ¿Qué es el empleo?. Madrid. Revista Política y Sociedad, nº 34.

AVALUACIÓ.

Primera Opció: avaluació continua, participació, assaig i examen.

a) Anàlisi de text, conceptes i crítica: fins a 1 punt.

b) Assaig tema a definir: fins a 2 punts.

c) Examen. Cal aprovar el examen.

Segona opció: examen únic final.